

Asia: VN/31603/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Järjestöihin kohdistuneet rajut leikkaukset ovat heikentäneet entisestään niukkaa rahoituspohjaa. Paikallisyhteisöissä heikentynyt kuntatalous ja keskittäminen näkyvät palveluiden vähenemisenä ja kunnan sekä paikallisyhteisön välisen henkisen ja fyysisen etäisyyden kasvamisena. Yhteisötalous voi olla ratkaisu paitsi järjestön arvojen mukaisen toiminnan vauhdittamiseen, myös paikallisyhteisön elävöittämiseen. Liiketoiminnan pyörittäminen vaatii kuitenkin sekä rahallisia että henkisiä resursseja, jotka molemmat ovat jo valmiiksi vähissä. Jotta yhteisötalous lähtisi kehittymään, tarvitaan sille vahva pohja yhteisöissä, ja yhteisöjen itsensä tulee olla vahvoja. Niukkuuden ja epävarmuuden paineessa toimivat yksilöt ja yhteisöt eivät ole otollinen kasvu ympäristö uuden kehittämiselle.

lhannetilanteessa yhteisöllisen yrityksen perustaminen olisi tulos yhteisön elinvoimasta ja kehityksestä, mutta valitettavasti etenkin kyläyhteisöissä se on usein pakon sanelemaa julkisten palveluiden paikkaamista. Liiketoimintaosaamista ei välttämättä ole tai yrityksen pyörittämisen vastuut kasautuvat niille vähille, joilla sitä on. Vastaanottoakaan ei ole aina positiivinen, sillä yhteisöllinen yritys voidaan kokea kunnan tai ”normaalien” yritysten kilpailijaksi. Kunnat voivat myös kokea tällaiset kylien itsenäisyyden osoitukset niiden omaa vakiintunutta toimintatapaa häiritsevänä. Vahva viesti valtiolta yhteisötalouden puolesta, sekä kunnille, yrityskentälle että rahoittajille, voisi olla avuksi asenteiden muokkaamisessa ja yhteiskunnallisten sekä yhteisöllisten yritysten uskottavuuden parantamisessa.

Rahoituksen saaminen on vaikeaa yhteisölähtöisille yrityksille, etenkin pankkisektorilta. ELY-keskusten kanta siihen, rahoitetaanko hakijaa yritys- vai yhdistyspuolelta, vaihtelee. Selkeä oma yritysmuoto yhdistysten ja yritysten välissä olisi tarpeen ja selkeyttäisi paitsi rahoituksen hakemista, myös käsitteen yleistä ymmärrettävyyttä. Mallia voisi ottaa vaikkapa Brittein saarilta, missä yhteiskunnallisilla/yhteisöllisillä yrityksillä on oma verotustapansakin.

Yhteenvetona: Yhteisötaloutta kannattaa kehittää, ja se voi olla vastaus monenlaisiin haasteisiin. Yhteisöllisen yrityksen perustamisen tulisi kuitenkin tapahtua mahdollisimman vapaaehtoisesti ja vähintäänkin tuetusti sekä ilman, että yhteisö joutuu käyttämään tarpeettoman paljon resursseja toimintatapansa oikeutuksen ja uskottavuuden puolustamiseen. Selkeä oma yritysmuoto, omat rahoitusväylät ja oma verotustapa olisivat tervetulleita myös Suomessa.

Tiilikainen Miia
Keskipohjalaiset Kylät ry